

Ulricehamnsbygdens Forskarklubb

MEDLEMSTIDNING HÖSTEN 2021

Barnamordet i Knöttla

Vem var Farfar?

Småttingar på väg till Amerika

Forskarporträttet
Gunnar Åkeson

Jaegers Tablettfabrik
i Timmele

FRÅN ORDFÖRANDEN

Innehåll

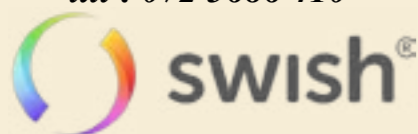
Anteckningar från årsmötet	3
Barnmordet i Knöttla	4
Småttingar på väg	6
Boktipset	7
Vem var farfar?	8
Oscarskyrkan	10
Jaegers tablettfabrik	12
Forskarporträttet	15
Program för hösten	16

Bäste Medlem

Du har väl inte glömt att betala medlemsavgiften? Vi bifogar en inbetalningsblankett till er som vi saknar. Glöm inte att meddela om du har flyttat eller fått nytt postnummer, så att vi kan skicka medlemstidningen till rätt adress.

Bankgiro: 5967-3723

Det går också bra att swisha till : 072 3686 410

OBS!

Tänk på att skriva avsändarens namn på inbetalningen, annars vet vi inte vem som betalat!

Avgiften är 150 kr för enskild medlem och 50 kr. för familjemedlem.

Titta gärna in på vår websida:

<http://uf.konkordia.se/>

eller på Facebook:

Släktforskning i Ulricehamnsbygden

Glöm inte att läsa Föreningsguiden i Ulricehamns Tidning på tisdagar! Där meddelas när det blir några nya aktiviteter

Året 2021 rullar på och fortfarande har inget återgått till det vanliga. Man får hela tiden anpassa sig till Corona. Det är många som fortfarande inte vill träffas i grupp, trots fullständig vaccinering, så planeringen av aktiviteter har fått anpassas. Vi fick i alla fall till ett årsmöte, utomhus tills kylan tvingade oss att gå in. Släktforskarförbundet och många släktforskarföreningar runt om i landet kör digitalt, men det är nog många som inte tar till sig den nya tekniken.

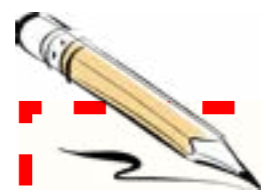
Det finns dock några positiva nyheter att förmedla: Gun Olsson startar en nybörjarkurs den 13 sept -om det blir tillräckligt många deltagare. Jag själv kommer att ha DNA kurser för nybörjare och också för dem som jobbat mycket med sina DNA-resultat, med start 13 okt.

På TV:n har programmen "Vem tror du att du är" och "Det sitter i väggarna" kört igång. Trevligt!

Peter Sjölund och Anna Bodins bok "Genombrottet – så löste släktforskaren dubbelmordet i Linköping" som kommit nu under sommaren blev en höjdpunkt, det bästa jag läst på länge! Peter Sjölund är ju känd för sina böcker och föredrag om DNA, men Anna Bodin född Pettersson är inte så känd. Hon är reporter på Dagens Nyheter men uppvuxen i Marbäck.

Boken analyserar omständigheterna kring mordet och polisarbetet, men Peter Sjölund's arbete med släkträd och DNA-matchningar är naturligtvis vad vi släktforskare är mest intresserade av. Här får vi tips om hur vi själva kan arbeta med våra DNA-resultat. Ett avsnitt "Hjälp polisen och upptäck din egen historia" kan vara mycket användbart för nybörjare i släktforskningen.

Anna-Lena Hultman

Ett stort tack till er som lämnar bidrag till tidningen !

...men vi behöver absolut fler bidrag

om det ska kunna bli en medlemstidning även till våren.

Vi hoppas att det finns någon mer som vill bidra ?

Det finns säkert många intressanta berättelser och bilder som bara väntar på att bli publicerade.

Om ni har ett uppslag eller en idé

men inte har tid att skriva så hjälper vi gärna till.

Mejla till : M032113066@outlook.com

Styrelsen

Ordförande

Anna-Lena Hultman 070 - 595 00 04
konkordia@konkordia.se

Vice ordförande

Maj-Britt Johansson 0321 - 13066
M032113066@outlook.com

Sekreterare

Inga-Lisa Ahlstrand 073 - 024 20 40
ingalisa.ahlstrand@gmail.com

Kassör

Monica Hållander Öhnell
072 - 368 64 10
monica.ohnell@gmail.com

Ledamöter

Inga Josefsson 0321-12712
Gun Ohlsson, 070 - 5460411
hulugumpebo@gmail.com

Suppleanter

Ingrid Linnarsson 0321 - 32450
humla@telia.com
Gunnar Åkeson, 070 - 5730403
gunnar.akeson@telia.com

Valberedningen

Roger Jarvid, 0321 - 15710
rjarvid@hotmail.com
Vakant

Redaktionen

Maj-Britt Johansson
Roger Jarvid
Yvonne Henriksson
Mail till redaktionen
M032113066@outlook.com
eller yh@telia.com

Föreningsuppgifter

Ulricehamnsbygdens Forskarklubb
c/o M Hållander Öhnell
Andra Ringvägen 6, 52372 Timmele

Bankgiro: 5967-3723
Org.nr. 80 2523-4181
Medlemsavgift 150 kr/person
plus 50 kr per familjemedlem

ANTECKNINGAR från Årsmötet tisdagen 29 juni 2021, Hembygdsgården Hössna

Elva medlemmar hade mött upp.

1. Ordförande Anna-Lena Hultman öppnade mötet.
2. Till mötesordförande valdes Anna-Lena Hultman
3. Sekreterare Inga Josefson.
4. Till att justera protokollet valdes Gun Olsson och Lillemor Holmberg
5. Dagordningen godkändes.
6. Kallelsen godkändes.
7. Ett beslut om redovisning av både 2019 och 2020 på detta möte godkändes
8. Verksamhetsberättelsen för 2019 lästes upp, och godkändes (den var införd i medlemsbladet våren 2020) År 2020 kunde ingen verksamhet bedrivas, fränsett att två tidningar sändes ut till medlemmarna.
9. Kassörens redogörelse för föreningens ekonomi under 2019 och 2020 visade att kapitalet minskat något lite under år 2020.
10. Revisionsberättelsen visade att räkenskaperna är väl skötta, och i god ordning. Föreningens styrelse beviljades ansvarsfrihet.
11. Val av styrelse för 2021.

Till ordförande valdes Anna-Lena Hultman.

Styrelsen i övrigt består av: Maj-Britt Johansson v. ordf.

Monica Hållander-Öhnell kassör, Inga-Lisa Ahlstrand sekreterare

Ledamöter: Inga Josefsson och Gun Ohlsson (nyvald).

Suppleanter Ingrid Linnarsson och Gunnar Åkeson (nyvald)

Revisorer Lennart Wasling och Göran Efraimsson med Harald Ljung och Berit Andersson som suppleanter.

Valberedning Roger Jarvid. Vakant plats (tidigare Sonja Svensson)

11. Medlemsavgiften för 2022 blir fortsatt 150 kr för enskild medlem och 50 kr. för familjemedlem.

12. Till firmatecknare valdes Monica Hållander-Öhnell och Anna-Lena Hultman, var för sig.

13. Planerad verksamhet: Nybörjarkurs i släktforskning i

Konkordiahuset, med Gun Olsson som ledare.

Till hösten en kurs i DNA med Anna-Lena Hultman som ledare.

En kurs i DNA med Peter Sjölund som ledare, tillsammans med någon annan förening.

Därefter avslutades mötet.

Barnamordet i Knöttla 1847

En tragisk historia i vår bygd

Januari 1811 föds Johanna Håkansdotter
i torpet Aspelund i Fämaden, Hössna församling.

Hon är dotter till torparen Håkan Larsson från Hössna och Anna Cajsa Andersdotter från Spättered som ingick äktenskap den 1 juli 1810.

I familjen finns så småningom två bröder och två systrar varav den yngste brodern Frans Johan dör som fyraåring. 1816 flyttar familjen till Timmele Skog där fadern dör.

Familjen flyttar tillbaka till Hössna året efter för att sedan åter flytta till Timmele där Johanna konfirmeras 1827. Hon bor kvar i Timmele till 1831 då hon enl. uppgift flyttar till Ulricehamn för att därefter bo i Böne och Ving innan hon kommer åter till Timmele 1841.

1847 bor Johanna i backstugan Lia i Knöttla och är städslad som piga hos f.d. soldaten En och hans hustru Beata Andersdotter. Hon föder där gossen Johan Wilhelm den 23 augusti.

Tolv dagar senare, den 4 september dödar Johanna sitt barn och häktas samma dag för barnamord. Av domstolshandlingarna från 7:e och 29:e september vid Redvägs Häradsrätt framgår följande:

I anledning häraf företogs rannsaking därvid den tilltalade i Åklagarens kronolänsman Herr hofkommisarien J Hallenborg inställdes för Rätten.

Johanna Håkansdotter vidgick innehållet af ofvan visade protokoll samt uppgaf

att hon vid 18-årsåldern flyttade från föräldrarnas hemvist, hvar efter hon dels haft tjenst på åtskillige ställen och dels bott för sig sjelf;

att hon flere år bott i förre soldaten Ens hus der hon den 23 sistlidna framfödde Gossebarnet Johan Wilhelm;

att hon icke före varit tilltalad för brott;

att hon om morgonen Lördagen den 5 i denna månad fattade uppsåt att döda ovfannämnde Gossebarn;

att hon hela dagen umgicks med tanken härpå, hur hon på eftermiddagen samma dag emellan klockan 4 och 4' i Ens och hans husfolks frånvaro fullbordade sitt uppsåt sålunda :

att hon, hållande barnet i knäet, med en tälgknif skar barnet på wenstra sidan af halsen så att det genast gaf upp andan och tycktes icke gifva något tecken till lif; efter Johanna Håkansdotter lade barnet i förstugukammaren på golfvet och begaf sig ut i skogen i uppsåt att afhända

sig sjelf lifvet; att hon, under öfverläggning härom, greps af ånger, så att hon, efter att hafva tillbringat natten i skogen, om Söndagsmorgonen återvände till sitt hemvist i afsigt att uppenbara och erkänna brottet.

Johanna Håkansdotter fortsatte vidare att hon väl befinner sig i små omständigheter, så att hon understundom måst anlita andra om hjälp för sin timliga bergning, att detta förhållande förmått henne, eller varit orsak till brottet som hon föröfvat utan att någon annan derom haft vetskap.

Under det Johanna Håkansdotter afgaf ofvanberörde berättelse visade hon icke någon särdeles sinnesrörelse, eller tecken till ånger, utan förrådde hon en osedvanlig tröghet och slapphet i karaktären.

Åklagaren fortsätter:

Pigan Johanna Håkansdotter från backstugan Lia under Vång öfvre Liden är född den 6. Januari 1812 /Tolf/ i Hössna, äger något försvarlig Christendomskunskap och begagnat nådemedlen. Mot hennes frejd är icke något annat, men framfödde oäkta Gossebarn den 23 aug. detta år och har icke ännu derföre undergått enskildt skrift. hvarefter

Åklagaren begärde vittnesförhör med förre Soldaten Lars En och hans hustru Beata Andersdotter från torpet Roswall, hvilka afgivfa, de aflade ed, warnades, hördes särskildt och berättade:

I Lars En, att vittnet med sin hustru och underårige son samma eftermiddag brottet föröfvades gick ut i skogen för att plocka lingon;

att de vid hemkomsten från skogen hvarken funnit den tilltalade eller hennes barn; att golfvet i stugan hvar bestänkt med en mängd blod,

att vittnets hustru slutligen efter mycken sökning fann det döda barnet liggandes på en särk, blodigt och sönderskuret i halsen; att vittnet genast begaf sig ut för att anskaffa folk till att i skogen eftersöka den tilltalade hvilken icke kunde anträffas;

att Johanna Håkansdotter påföljande morgon sjelfmant återkom samt i Åklagarens jemte flere andre personers närvaro erkände att hon, på sätt hon förut berättat, afhände sitt barn lifvet;

att intet hvarken om Lördagen eller förut kunde märkas någon förändring i Johanna Håkansdotters sinnesstämning och icke eller på annat sätt kunnat förstå att hon haft ett sådant uppsåt i sinnet.

2 Beata Andersdotter, berättar lika med förra vittnet; tilläggande vitnat att hon icke upptog det döda barnet från dess läge, utan skickade genast efter sin granne Anna Catharina Lisell, hvilken kom till vittnets bostad samt upptog barnet; att fänggevaldigern Swensson i Timmelehed strax därefter kom åkande på väg till kronolänsmannen hofkamrerare Hallenborg, för hvilken vitnet bad Swensson anmäla förhållandet. Uppläst och vidkändt af vitnen som hafva en halv mil till Tingsstaden och fordrade ersättning för sin inställelse.

Kopia från Vänersborgs Kriminalvårdsanstalt
DIIga: I sid 69

Den 29 september beslutar Häradsrätten:

Utslag

Genom egen frivillig, af vittnesmål och omständigheterna styrkt, bekännelse är pigan Johanna Håkansdotter förbunden att hafva, den 4 sistlidna september uppsåtligen tillfogat sitt lefvande tolf dagar gamla Gossebarn Johan Wilhelm sådant yttre våld, att barnet deraf enligt behörig Läkares intyg, ovillkorligen ljutit döden; Och derföre enligt 14 kap. 18 Missgerningsbalken jemförd med Kongl förordningen den 10 juni 1841, pröfvas Hava Rätten rättvist döma denna Johanna Håkansdotter, för det hon med vilja dräpigt barn sitt, att genom halshuggning mista lifvet.

Det beslutas också att domen skall underställas Göta Hovrätt för prövning och därvidlag benådas Johanna från dödsstraffet och döms till livstids fängelse och inkommer till Vänersborgs Fängelse den 6 oktober samma år för avtjänandet av detta.

Johanna avlider i fängelset redan 14 mars 1848 och blir dagen efteråt i tysthet begravnen å kyrkogården.

Kommentarer:

Torpet Roswall går inte att hitta i HFL. Däremot finns för aktuell tid soldaten En med familj boendes i Knöttla i en backstuga utan namn under Botillagården, Vång (Timmele AI:6 sid 148).

I citaten av protokollen stavas orden som de skrivits. I protokollen och HFL stavas soldaten Ens efternamn utan h.

I Knöttlaboken på sid 178 - 9 omnämns soldaten Lars En som boendes i Buschaluckykan/Bossaluckykan.

Under tiden som häktad och i avvaktan på dom förvarades Johanna på Häktet vid Lilla Torget i Alingsås i kv. Tygvävaren så vitt jag kan förstå. Det byggdes ca 1835 och revs i samband med att ett nytt bankhus byggdes 1882, där Nordea nu ligger.

Domstolsförhandlingarna borde ha ägt rum i Tingshuset i Ulricehamn då Tingshuset i Timmele upphörde att

användas som domstolslokal några år innan 1847. Sökning efter en notering om Johannas död i dödböcker i Vänersborg och Timmele har inte lett till något resultat. Enda funna noteringen är i Fängesluggaren. Fullständiga protokoll inkl. likbesiktning finns tillgängliga hos författaren.

Tack till Anna Lena Hultman Konkordia i Hössna, Lars Neuman Timmele, Robert Hellner, Alingsås och Rolf Stenström i Vänersborg som bidragit med uppgifter.

Ref: Husförhörslängder och dödböcker i Hössna och Timmele aktuell tid.

Protokoll från Redvägs Häradsrätt 7 och 29 september 1847.

Rulla från Vänersborgs Kriminalvårdsanstalt. Vänersborgs Kriminalvårdsanstalt DIIga: I sid 69 Minnesbilder från Knöttla. Timmele Hembygdsförening

Christer Ström

Småttingar på väg till Amerika

Falköpings Tidning 3 maj 1884

Småttingar på långresa. Sistlidne onsdag hade man vid härvarande jernvägsstation tillfälle att iakttaga en för våra förhållande egendomlig syn. Med snälltåget till Göteborg följde nämligen 3:ne små barn, det äldsta omkring 7 år på väg till Amerika, utan annat stöd på sin äfventyrliga resa än en å hwarderas rygg fastsydd större adresslapp af följande lydelse: Till M:r C Johansson, Manson, Calhoun con. Iowa, North Amerika. Med tåget åtföljande emigranter, hvilka äfwen styrde kosan till samma trakter, togo dem dock wälwilligt om händer, med löfte att aflemna dem till deras i Iowa bosatte farbroder.

— Småttingar på långresa. Sistlidne onsdag hade man vid härvarande jernvägsstation tillfälle att iakttaga en för våra förhållande egendomlig syn. Med snälltåget till Göteborg följde nämligen 3:ne små barn, det äldsta omkring 7 år på väg till Amerika, utan annat stöd på sin äfventyrliga resa än en å hwarderas rygg fastsydd större adresslapp af följande lydelse:
Till
M:r. C. Johansson
Manson = Calhoun Con:
Iowa
North-Amerika.
Med tåget åtföljande emigranter, hvilka äfwen styrde kosan till samma trakter, togo dem dock wälwilligt om händer, med löfte att aflemna dem till deras i Iowa bosatte farbroder.

Det var många år sedan jag första gången såg ovanstående notis i en gammal Falköpings

Tidning, men med de resurser jag då hade tillgång till lyckades jag inte hitta något mer om barnen, var dom kom ifrån och vad som hände sedan?

När jag nyligen fick en fråga, om det var vanligt att unga tonåringar reste ensamma till Amerika, kom jag att tänka på den gamla notisen. Jag hade ju glömt vilket år detta handlade om, så det blev mycket letande. Lyckligtvis kan man nu komma åt svenska dagstidningar från Kungliga biblioteket online, så efter många sökningar hittade jag notisen. Det visade sig att den publicerats i många andra tidningar, till och med i svenskamerikanska sådana.

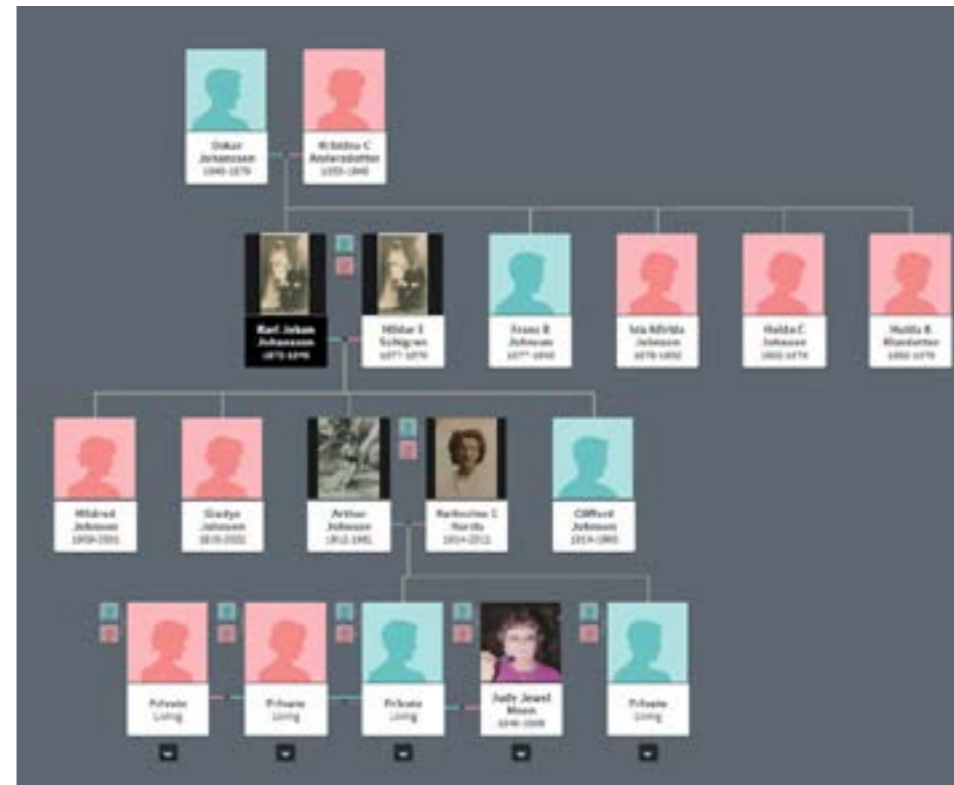
Första publiceringen var dock i Falköpings Tidning den 3 maj 1884. Nu var jag redo att knäcka nöten! Notisen anger att barnen sågs i Falköping "sistlidne onsdag" vilket innebar 30 april. En annons i FT angav att Inman-linjens ångare lämnade Göteborg varje fredag, så då kanske barnen lämnade Göteborg fredagen den 2 maj.

Dags att lusläsa passagerarlistorna för den dagen - och det blev genast bingo! De reste mycket riktigt med Inman-linjen, men döm om min förvåning när jag såg var dom kom ifrån! Det var Carl J Johansson 9 år, Frans 6 år och Frida 5 år – från Knätte!

Med hjälp av husförhörslängderna och Knätte-boken återfanns de på torpet Svenstorp under Igelsered. Fadern Oskar Johansson dog 1879 och modern planerade 1882 ett nytt äktenskap. Det blev lysning men ingen vigsel, men en dotter Hulda blev till 1882.

Trevligt att hitta ett foto av Carl Johan Johansson, den äldste av de tre barnen som reste från Falköping med adresslapp fastsydd bak på rocken!

Två år senare tog modern, Kristina Charlotta Andersdotter, det drastiska beslutet att skicka iväg sina tre äldsta barn till en svåger C Johansson i Manson, Iowa. Lite släktforskning resulterade i att jag hittade en av Oskars bröder, Carl Gustaf Johansson, som med familj utvandrat till Amerika från Slättås, Dalum redan 1872.

Hur gick det sedan? Kom dom fram till Manson i Iowa?

7 barnbarn och 15 barnbarns barn. Sista steget blev databasen InstantCheckmate som gav aktuell adress och telefonnummer till en av sönerna.

Säkert finns det personer kvar i våra bygder som nog inte har en aning om att deras unga släktingar år 1884 skickades som "brev" till det förlovade landet i väster!

Anna-Lena Hultman

Boktipset!

Det gamla trädet med Odqvistar

En fantastisk bok har sett dagens ljus. Det är Odqvists Släktförening som nu presenterar sin storslagna släktbok.

Odqvists Släktförening bildades 1920 och är en av Sveriges äldsta icke adliga släktföreningar. Slakten utgår från Sven Odqvist (1754-1816) och Gunnur Högberg (1766-1843), vars stuga i Uppstorp i Od ägs av släktföreningen.

Boken som omfattar hela 463 sidor är rikt illustrerad av Dan Elfving och har ett stort antal fotografier av släktmedlemmar, gårdar, kartor och källmaterial. Huvudförfattaren Malin Älmegran, har till sin hjälp haft många medarbetare både inom och utom slakten.

Detta är inte bara en släkthistoria, utan också en dokumentation av bygden och livet på 1700-talet, 1800-talet och 1900-talet i och omkring Od, vilket gör den läsvärd för alla med historiskt intresse.

Boken är en släktpresentation så långt man kan komma från dagens tråkiga utskrifter från olika släktforskningsprogram.

De kommer att finnas till försäljning hos Crea Diem Bokcafé i Od. För släktmedlemmarna har också ett gediget släktregister om närmare 200 sidor tagits fram.

Anna-Lena Hultman

Nej, det gjorde de nog aldrig, kanske beroende på att de bara hade biljett till New York.

Hur hade mamman tänkt sig att de skulle ta sig vidare ända bort till mellanvästern? De återfanns istället i Rhode Island där de flesta andra redvägsborna slagit sig ner. De blev medlemmar i svenskamerikanska församlingar i Natick och Providence, Rhode Island. Där tillstötte modern och halvsystem.

Alla barnen verkar ha bildat familj och det blev ingen svår uppgift att med dagens internetresurser klicka sig fram till nu levande ättlingar.

Jag hittade bl a ett släktträd på Ancestry utlagt av en "LynnJones20" som visar Carl Johans son Arthur och hans efterlevande. En dödsruna efter Arthurs änka Katherine som dog 2011 visar 2 söner och

7 barnbarn och 15 barnbarns barn. Sista steget blev databasen InstantCheckmate som gav aktuell adress och telefonnummer till en av sönerna.

Säkert finns det personer kvar i våra bygder som nog inte har en aning om att deras unga släktingar år 1884 skickades som "brev" till det förlovade landet i väster!

Anna-Lena Hultman

Vem var farfar? Det var frågan?

Som barn funderade jag ofta på varför alla i vår släkt hade så olika efternamn. Pappa hette Bergström, hans bröder Beckman respektive Engeldahl, medan farmor och farfar hette Johansson.

Men jag kände på mig att detta var ett känsligt ämne. Skulle jag våga fråga mamma? ”Prata aldrig med pappa om detta” sa hon, ”det vill han inte höra talas om.” DET VAR TABU !!

Så gick många år, men jag kunde inte släppa det där. I början av 1970-talet, fick jag för mig att börja släktforska, för att kanske kunna reda ut hur det hela låg till.

Vår pappa, Robert, föddes den 15 maj 1906 i Fivlered. I födelseboken står det fader okänd. Och han får sin mors efternamn, som var Engeldahl. Så står det också i avgångsbetyget från skolan. Men då han konfirmeras, får han plötsligt namnet Bergström, med motiveringen att hans fader hette så. Detta var förbryllande!

Jag offrade mycket tid på att försöka hitta denne Bergström. Började intervju gamla människor, som bodde kvar, och mindes. Av dem fick jag många skärvor ur farmors strävsamma liv. Fyllt av hårt slit, svek, skvaller, förnedring, och barn att ensam dra försorg om. Det gjorde mig ofta tårögd. De var i alla fall rörande överens om att det var Bergström som var min farfar. Han var en så kallad ”vattenrallare”. Det var många sådana som arbetade i Fivlered i början av 1900-talet, då sjösänkningarna av Lönnern och Vinsarpssjön pågick. Bergström var sprängare, kommen uppe från Norrland. Oj då! Där heter ju var och varannan människa så.

Jag lyckades få låna ett protokoll från sjösänkningen. Ett stort antal prydligt handskrivna sidor, som jag ”lusläste” i hopp om att hitta någon förteckning på anställda, eller kanske någon lönelista. Det var intressant att läsa, men innehöll inte ett enda namn på dem som varit sysselsatta där. Det hade funnits en lag som sa, att tillfällig arbetskraft, i socknarna, måste ha pass. Men den bestämmelsen försvann vid sekelskiftet 1900.

Någon jag pratade med hade för sig att det skulle finnas ett arkiv på Lönnarp. Så jag tog mod till mig och kontaktade Lönnarps ägarinna, fröken Fahlgren, trots att hon hade namn om sig att vara svår. Men hon var så vänlig! Hade dock inte tid att söka efter något just då. Vid en ny kontakt meddelade hon att där tyvärr inte fanns något. Det påstods också att en del av

gubbarna fortsatte till Liared, då arbetet vid Lönnern var klart. Där försiggick ett liknande arbete. Men där fanns ingenting dokumenterat. Så detta gav inte heller någon ledtråd.

En vacker sommarkväll satt jag sedan tillsammans pappa Robert i deras uterum, bland alla prunkande pelargonier. Då tog jag lite försiktigt upp detta med mitt forskande. Har du lust att hjälpa mig lite? ”Ja” sa han ”då kan ja la göra. Men ja vet inte så möcke.” Vad det gällde Bergström hade han för sig att han blivit bonde någon stans uppåt ”slätta”. Falköping med omnejd.

Att studera kyrkböckerna verkade ju hopplöst, utan vare sig födelsedatum eller församling. Inte ens ett förnamn. Det hindrade dock inte att jag satte av en ledig dag, och tog mig till Floby, och pastorsexpeditionen där. Jag fick fritt tillträde till arkivet, som innehöll kyrkböckerna från socknarna runt omkring. Här trodde jag faktiskt att jag hittat något. Karl-Erik Bergström, några år yngre än vår far! Tänk om detta kunde vara en halvbror? Han bodde på en gård alldeles intill Floby kyrka, så jag knackade på där. Fru Bergström bakade hålkakor. Det luktade så gott.

Gå in till Karl-Erik, sa hon, då jag förklarat mitt ärende, då blir han glad! Karl-Erik var en fryntlig man, som satt i ”kammarn” och läste Falköpings Tidning. Vi fick en väldigt trevlig pratstund, och jag blev bjuden på kaffe och ostsmörgås på nybakat bröd. Men släkt, nej det var vi tyvärr inte. Det var synd, sa Karl-Erik. Det hade varit roligt.

Jaha! Jag fick fortsättningsvis många konstiga idéer som jag helst inte vill gå in på, och många människor involverades i mitt sökande innan jag till sist sa: ”Nu ger jag upp”!

Vi hoppar till den 15 november 2016. Då fick vi i Ulricehamnsbygdens Forskarklubb besök av Eva von Brömsen. Hon reste runt och informerade om DNA. Ett nytt spännande hjälpmedel i släktforskningen. Det fanns möjlighet att testa sig, på platsen, vilket flera av oss gjorde. Men sa hon, var beredda på att det kan dyka upp överraskningar. Både positiva och negativa, vilket hon gav oss exempel på.

Detta får bli det sista halmstrået, tänkte jag.

Så gick det ett par månader av spänd väntan innan resultatet kom. Över 600 träffar. Många namn som jag kände igen. En del visste jag redan att jag var släkt med. Några blev en överraskning. Men ingen med namnet Bergström.

Men då jag en kväll, ungefär ett år senare, startade datorn, hade jag ett mejl från Lena Andersson, i Tidaholm. Hon hade hittat mig genom sin mor, Vega Andersson, på Family Finder, och gjort en ingående forskning som visade att vi var släkt. Vår gemensamma ana hette Petter Nilsson, född 1777 i Böne.

Farmor Anna

På Vegas sida hade hon: Petter Nilsson 1777, *Nils Fredrik 1816, Carolinga 1861, Sven 1895, Vega 1930. På min sida: Petter Nilsson 1777, *Maja Lisa 1806, August Johansson 1837, Johan Titus Johansson 1887, Robert Bergström 1906, Maj-Britt 1934.

Nils Fredrik och Maja Lisa var syskon, där gick släkten ihop. Men vad hon inte kunde bli klok på var, varför Robert hette Bergström, vilket ju inte var så konstigt. Det var alltså Titus som var hans biologiska far! Vilken överraskning! Farmor Anna och Titus hade visserligen levt ihop som ett äkta par, och alltid benämnts farmor och farfar, då vi pratat om dem. Och så var det så!! Bergström var en människa av kött och blod, men min farfar det var han inte.

Detta måste ju på något sätt bevisas. Alla Titus syskon var självklart borta. Men jag kände till ett barnbarn till en av hans bröder. Han var alltså min syssling.

Tänk om man kunde övertala honom att testa sig. Han var lite tveksam, och vi pratades vid ett par gånger till innan jag fick ja. Sedan följde ett par månader igen under spänd väntan. Då svaret kom hade jag honom på min träfflista, och jag stod på hans. Jaha, då hade jag svart på vitt. Undrar ni på att jag, efter alla motgångar, fick fullkomligt glädjefnatt!!

Hur kunde det bli så här? Jag har en teori om hur det hela gick till: Titus Johansson var, då pappa föddes 19 år, och inte ens myndig, medan vår farmor, Anna var 38. Alltså dubbelt så gammal. Dessutom hade väl inte Anna det bästa rykte. Fattighjon i fattighuset med tre oäkta barn, varav ett tvillingpar, tidigare. Och nu denne lille, som han själv var far till. Det kändes troligen helt omöjligt att komma hem och berätta detta.

Så det blev Bergström, som helt ovetande, fick skulden.

Farfar Titus

Titus tog ju i alla fall sent omsider sitt ansvar, och begav sig i augusti 1918 tillsammans med Anna till Göteborg och gifte sig. Men hur kunde de bära på en sådan hemlighet, i hela livet? Och visste verkligen inte far någonting? Det är många frågetecken? Inte kunde väl farmor ana att hennes ”lilla Britta” skulle bli den som avslöjade dem.

Jag är i alla fall tacksam för tillfälligheternas spel. Annars hade ju varken far eller jag sett dagens ljus.

Maj-Britt Johansson

Oscarskyrkan

Gemensam kyrka för Brunn och Vist

Diskuterades i många år, men blev aldrig byggd.

Brunns nuvarande kyrka

Under 1800-talet blev problemet med begravningsplatsen vid Brunns kyrka alltmer akut.

Mossbelupen, tuvig, sank och snävt tilltagen beräknades den rymma inte mindre än 13.000

gravar, och vara så full av de dödas ben, att den snart var omöjlig att gräva i. Bäckens, som flöt förbi alldeles utanför utgjorde, vid högt vattenstånd, ytterligare ett problem.

Den lilla låga, vitmenade kyrkan, från tidigt 1100-tal, var också i stort behov av åtgärder. Den hade utökats två gånger. 1697 åt väster, 1808 åt öster och samtidigt reparerats nödortfört. Sedan orkade inte församlingen underhålla den längre. Den förföll allt mer.

Brunns kyrka 1893, före rivningen

År 1841 genomförde skarabiskopen Butsch en visitation, och tog del av problemen.

Redan året därpå återkom biskopen och föreslog, nu i samråd med landshövdingen, att Brunn och Vist borde bygga en gemensam kyrka. Detta ledde 1843 till ett kungligt beslut i ärendet.

Vist hade redan i slutet av 1600-talet fått en begäran från dåvarande Bogesunds församling, att den lilla medeltidskyrkan skulle rivas, så man kunde överföra dess kyrkklocka till staden, som förlorat sina klockor under danska kriget. Kung Karl XI gick dock inte med på denna begäran.

På 1700-talet kom ett nytt påbud om rivning, men sedan var det lugnt, och då inga oroande tecken hörts på hela det gångna halvsekle, försökte Vist sockenmän i all

tysthet sätta sina nybyggnadsplaner i verket. De begick dock ett misstag och ansökte om att få upptaga en rikskollekt till hjälp med finansieringen av kyrkbygget. Nu fick myndigheterna åter tillfälle att behandla den lilla socknens angelägenheter.

Att bygga en ny kyrka i en socken med knappt 200 invånare? Nej det var inte försvarbart. Men att låta denna, sedan urminnes tider, självständiga församling uppgå i en stor stadsförsamling, det var inte heller tilltalande. Utan att först höra med vare sig Brunn eller

Vist utfärdades då Kungl. Maj:ts resolution av den 11 oktober 1843. om ett gemensamt kyrkbygge för de båda församlingarna.

Sockenmännen i de berörda församlingarna fick ta del av åläggandet som Kungl. Maj:t tillställt dem, och för att de sedan skulle få möjlighet att säga sin mening, utlyste kyrkoherde Gustaf Sundborg en extra kyrkostämman, efter högmässan i Brunns kyrka söndagen den 9 nov. 1843. Debatten blev livlig och meningarna gick olycksbådande isär. Till sist reste sig Petter Forman, hemmansägare på Stommen – en på den tiden högt uppräknad ”fyrketalsgård”, och höll ett långt anförande, som han slutade med orden: ”Ingen kyrka skall byggas så länge jag lever.”

Brunnborna uppmanade kyrkoherden att låta Vist församling överklaga. Men han visste att ärendet var ömtåligt, och avrådde. Då överklagade brunnborna själva, men om denna klagoskrift kom iväg, är osäkert. Det kom i alla fall inte något svar.

Det var bara för sockenborna att börja arbetet. Första förslaget för kyrkbyggets placering blev Sjöslätt. Ett markområde vid ingången till Brunnsnäs allé. Men församlingsbor i Vist bestred detta. Efter långdragna diskussioner enades man istället om den del av Vist Sventagårdens ägor, som kallades Mosstorpet, vid gränsen mellan Brunn och Vist, där Henrikssons Handelsträdgård senare anlades.

Vist nuvarande kyrka

Nu skulle alltså beslutet vara fattat. Trodde man!

Marken blev inköpt, till en storlek som också gav plats för ett gemensamt skolhus. Gemensam lärare hade man redan. Ritningar till kyrkan upprättades och godkändes. Dess namn skulle vara Oscarskyrkan, efter rikets nådige monark. Material började framforslas, och grundläggningen kom igång.

Men snart nog skulle det haka upp sig. Ägarna till Sventagården, J. Hasselberg och Henrik Andersson, ville nu inte sälja. Detta passade Brunns sockenmän utmärkt, ty med Petter Forman som den mest tongivande, ville de inte heller köpa. Nu uppstod ett långt dödläge. Då biskopen, efter tio år inte hört något, gjorde han en förfrågan till kyrkoherde Sundborg, som utan att våldföra sig allt för mycket på sanningen svarade, att förhandlingar om val av tomt pågick.

Nu utvecklade dock Sundborg hela sin ämbetsmannakraft för att föra tomtköpet till ett slut, vilket också lyckades. Fast nu var man inte nöjd med ritningen till kyrkan. Tvärreds sedan 1854, nybyggda kyrka borde vara en lämplig förebild, ansågs det. Men för att underdånigt söka få en sådan ändring till stånd skulle pastor vara tvungen resa till Stockholm, för vilken resa pengar anslogs ur gemensam kassa.

Nu undrade brunnborna om pastor, nu när han likväl skulle resa till Stockholm och Kungl. Maj:t, även i underdånighet kunde utverka att kyrkoplatsen kunde förflyttas från Mosstorpet till Sjöslätt. Något pastor inte ansåg möjligt. Men brunnborna var envisa, och framhöll att ”genom innehavarens af Brunnsnäs medgifvande, man kunde få både kyrka och begravningsplats i ett stycke, med den vackraste belägenhet.”

Kanske hade Sundborg ändå för avsikt att framföra brunnbornas önskemål, ty han uppdrog åt Petter Forman på Stommen och Andreas Andersson i Thörestorp, att träffa skriftlig överenskommelse med ägaren till Brunnsnäs.

Då Gustaf Sundborg en kväll satt och skrev protokoll från stämman, greps han av svärmod. Trots hans försök att medla, släta över, och stryka med mild hand, hade han under åren mötts av så mycken ovilja och bristande respekt för myndigheter och överhet att han nu inte orkade längre. ”Då inte någon godvillig överenskommelse mellan Brunn och Vist kan träffas angående platsen för den nya kyrkan, är jag förhindrad att taga någon vidare befattning, och ännu mindre att, för ändamålets vinnande resa till Stockholm, hvilket förtroende jag afsäger mig.” I sin bok ”Ur Ulricehamns kyrkoarkiv” skriver G.S. Rudbäck: ”Efter visitationen 1872, var Sundborg ständigt tjänstledig.”

Och vid den tiden var kyrkbygget fortfarande inte fört till någon lösning. Tiden förhalades, och det ena beslutet efter det andra överklagades. Till slut tröttnade väl myndigheterna och i december 1889 upphävdes

beslutet om gemensamt kyrkobygge.

Nu blev det fart på sockenborna. I Brunn beslutades, redan i mars nästa år, att en ny kyrka skulle byggas. En byggnadskommitté tillsattes, och ett markområde tillhörande Brunn Stommen inköptes för 900 kr.

I april 1892 blev ritningarna fastställda av Kungl. Maj:t. Byggnadsarbetet bortlämnades för en summa av 20.200 kr, plus 1000 kr. för kopparbeklädnad av tornspiran. Byggmaterialet var gråsten. Var det hämtades, har inte gått att utforska, men det berättas att det var så väl tilltaget att det också räckte till en ladugård i Lilla Kråkebo.

Kyrkbygget var färdigt och klart för avsyning 26 juli 1893. Söndagen 15 november, samma år, hölls den sista gudstjänsten i gamla kyrkan. Sedan togs den nya i bruk, byggd på hälleberget, till skillnad mot den gamla, som låg så olämpligt till. Den högtidliga invigningen som ägde rum söndagen 9 september Jubelåret 1894, förrättades av kontraktsprosten Isak Strand, Habo. Han assisterades av åtta andra präster, i full mässkrud.

Vist kyrka, ca 1920-1930-talet

Att Vist lilla vita kyrka, vid det höga Vistabergets fot, existerar idag, är ingen självklarhet. Rivningshotad redan på 1600-talet, hade hon haft hotet hängande över sig hela tiden. 1830 gjordes en inventering, då det skrevs: Hon är liten, mörk, ful och utan alla dekorationer, men av sten. Så kom påbudet 1843 om en gemensam kyrka med Brunn. Hur det gick med det, har vi ju sett. 1888, efter nästan 50 år av ofruktbart tvistande gav Vist sockenmän upp det projektet och förpliktigade sig att renovera sin befintliga kyrka. 1889 upphävdes rivningsbeslutet. En ny kyrka, med delar av de medeltida murarna infogade, byggdes 1892, och invigdes 9 juli 1893.

Källor:

Brunns Hembygdsförening, Anna-Lisa Carlsson.

Vist: Ingemar Lahrin, UT 10 juli 1993

Artikel av Morgan Johansson, UT hösten 1969

Västarvet Kulturlagret

Maj-Britt Johansson

Jaegers Tablettfabrik i Timmele

Historien om de personer som var involverade i att tablett-tillverkningen startade just i Timmele

Jaegers tabletter och konfektyrer är det fortfarande många som känner till, men att tillverkningen startade i Timmele är för de flesta obekant. Mycket är höljt i dunkel men med en del forskarmöda har det gått att få fram en del fakta.

Ursprungsidén till tabletttillverkningen kan med stor sannolikhet tillskrivas Hjalmar Emanuel Jägerström, född i Bollnäs 1894 och son till målarmästaren och möbelhandlaren Axel H. Jägerström och hans hustru.

församling, Jönköpings län. Han gifte sig 1903 med Althea (kallad Tea) född Karlsdotter 1874-02-18 i Fryeleds församling, Jönköpings län. Paret inflyttade till Timmele från Norra Sandsjö i Jönköpings län i juli 1911 och bosatte sig som hyresgäster i fastigheten Svensbo, beläget nära Lenavägen.

Paret blev redan i oktober medlemmar i den nybildade Lena Evangeliska Missionsföreningen (senare namnbyte till Timmele Missionsförsamling). Makarna Allvin deltog intensivt i verksamheten och Per Ludvig

Här en bild på Jaegersfabrikens västra sida, tagen före den omtalade utvidgningen av lokaliteterna. Om huset byggdes till och hur det därefter såg ut, är oss obekant. Järnvägen kan skönjas och bommarna som stängde Lenavägen ses till höger. Byggnaderna till höger om fabriken kan vara uthus och ev. ett bostadshus. Lägg märke till hästekipaget framför fabriksbyggnaden.

Vid vuxen ålder lämnade Hjalmar hemmet och reste runt en del och arbetade som kontorist och bl.a. bodde han en tid i Stockholm. År 1925 reste Hjalmar till Amerika och San Francisco, där tidigare hans två systrar bosatt sig. Han tituleras då "korrespondent" i församlingsboken. Han återkommer till Sverige ett par år in på 1930-talet och sammanträffar då med handelsmannen Per Ludvig Allvin, boende i Timmele. Under sin tid i Amerika har Hjalmar tagit intryck av den där växande marknaden för karameller och tabletter och lyckas intressera Allvin för att starta tillverkning av tabletter, vilket kanske inte var så svårt, då Allvins verksamhet i Timmele gick dåligt vid den här tiden.

Per Ludvig Allvin föddes 1871-11-01 i Lekeryds

var en av ledargestalterna under sin tid här i Timmele. Han var också missionsföreningens ordförande mellan åren 1925 och 1931. År 1914 fick paret Allvin sitt enda barn, dottern Ruth Kristina Margareta.

Hon föddes då makarna tillfälligt var på besök i Göteborg och dottern anges därför vara född i Vasa församling, Göteborg.

Ganska omgående startade Allvin mejeri i källaren i det intilliggande huset Sofiedal (nu Lenavägen 11). Han inköpte mjölk från bönder i närheten, tillverkade smör, ost och andra mjölkprodukter som han saluförde. År 1915 blev han ägare till fastigheten Hagalund, belägen strax öster om Järnvägsstationen. Här övergick han alltmer till att handla med jordbruksprodukter, som

spannmål, potatis och inte minst kalk och handelsgödsel, som han fick ditfraktat på järnväg, och som blev alltmer efterfrågat. Det berättas också att han inrättade ett hönshus på sin tomt. Mejeriverksamheten avvecklades. 1924 kom Martin Östberg inflyttande med sin familj från Norra Åsarp och fortsatte mejeriverksamheten i en lokal på Lena Heljesgården.

Allvins handelsverksamhet gick allt sämre och det har berättats att hans företag gick i konkurs under 1930-talets första år. Han var dock en kreativ person och lät sig icke nedslås utan startade snart ny verksamhet. Vid den här tiden hade han haft kontakt med den förut nämnde Hjalmar Jägerström och började arbeta på planerna att tillverka tabletter. Det sägs att han började så smått i sitt hönshus, som han renoverade för ändamålet.

I en handelskalender framgår att Allvin år 1934 tillsammans med fyra andra personer bildade AB Jaegers Fabrik i Timmele, dock utan Hjalmar Jägerström. Denne hade tyvärr drabbats av psykisk sjukdom och hade intagits för behandling på Sidsjöns Sjukhus i Sundsvall. Det verkar som att Hjalmar aldrig mer kunde arbeta. 1940 är han skriven på en adress i Hudiksvall tillsammans med sin moder, möbelhandlaränkan Anna Elisabet Jägerström. Här anges han vara "korrespondent utan anställning". Att fabriken i Timmele fick namnet Jaegers beror säkerligen på kontakterna med Hjalmar Jägerström. Kanske tyckte man att namnet lät "modernt" och passande.

I det nybildade Jaegerbolagets styrelse ingick, förutom handelsmannen P.L. Allvin, fabrikören Anders Jönsson (1881-1972) och köpmannen Bror Elis Bernhard Lind (1896-1973) och dennes hustru Göta Teresia Lind (1902-1994). Anders Jönsson var född i Sollerö, Kopparbergs län, och kom 1905 till Ulricehamn. Här gifte han sig med Maria Elisabet, född 1879 i Habo, och efter några år etablerade han sig som möbelfabrikant. Han blev änkeman 1969, och avled i Ulricehamn 1972.

Elis Lind förekommer med telefonnummer på fakturorna och man får intrycket av att han bodde i Timmele eller dess närhet. I in- och utflyttningslängderna för Ulricehamn gick det att hitta paret Lind. Den 10 oktober 1934 inflyttade Elis Lind och hans hustru Göta Teresia från Karlstad till villa Vårbacka i Ulricehamn. De bodde där i tre år och utflyttade till Falköping 21 oktober 1937. Det förefaller som att Elis arbetade aktivt med att sälja Jaegersföretagets produkter och mottagare av beställningar. År 1940, efter flytten till Falköping, finns Elis och hans hustru boende där och anställda på Jaegerfabriken.

Tabletttillverkningen i Timmele bör alltså komma igång i full skala i den troligen nyuppförda fabrikslokalen i

början av år 1934. Där sysselsattes ganska snart ett 10-tal anställda. Tabletttillverkningen i Timmele blev dock kortvarig, då fabriksbyggnaden förstördes av en förödande brand 1937. Det har förekommit olika uppgifter vilket år fabriken brann ner. I boken Timmele genom tiderna anges året 1938 och även 1936 har nämnts i en del skrifter.

För att få fram fakta, besökte jag Ulricehamns Tidnings arkiv och bläddrade igenom årgång 1937 och fann vad jag sökte. I årets början hittar man annonser: JAEGER'S TABLETTER BÄTTRE – BILLIGARE och bild på tablettask.

När man kommer fram till utgivningsdagen den 8 maj (sidan 6), finns följande artikel Införd med rubriken:

Goda tider i både Dalum och Timmele

Artikeln behandlar i intervjuform etablerade och livaktiga företag i Dalum och i Timmele, säkerligen skriven av någon icke namngiven redaktör på tidningen. För Timmeles del berättas att företagsverksamheten är livlig med åkeri, bilverkstad, bryggeri och handel m.m. Ett särskilt intresse ägnas åt Jaegers Tablettfabrik. Man skriver att där produceras dagligen ca 7000 askar, som går ut på marknaden åt olika håll. Över 1000 kg socker och glykos förvandlas till olika slags tabletter.

Det är flinka Timmeleflickor som knådar och packar. Det börjar bli trångt och man har satt igång en ordentlig utvidgning av lokalerna. Den skall bli klar om ett par månader. Kapaciteten? Fabrikör P.L. Allvin är en smula hemlighetsfull, men fullt ut det dubbla, säger han.

När man bläddrat fram i Ulricehamns Tidning till nummer 61 utgiven den 27 maj 1937 (sid 3) läser vi följande:

Jaegerfabriken i Timmele i aska.

Även det i fabriken inrymda bryggeriet till spillo. En eldsvåda av större omfattning inträffade natten till tisdagen i Timmele. Den på senare tiden mer och mer framåtående Jaegerfabriken, jämte ett i samma byggnad inrymt bryggeri och på övre våningen bostadslägenhet om tre rum och kök, nedbrunno till grunden.

Elden, som troligen uppkom genom överhettning i någon rökgång, upptäcktes vid 12-tiden på natten av bryggmästaren Arvid Karlsson, som bebodde lägenheten. Elden slog ut från en ventil i fabriken kokeri, och slickade vidare Karlssons fönster. Herr Karlsson väckte då övriga i huset boende, bryggeriägaren Viktor Pettersson och dennes hushållerska Gerda Spjut, chauffören Gustav Eriksson och en tvåårig gosse, vilka i nattdräkterna räddade sig ut ur byggnaden.

Timmeles, Blidsbergs och Ulricehamns brandkårer larmades, men kunde bara begränsa och rädda intilliggande byggnaden.

Anställda på Jaegers tablettfabrik i Timmele. Bilden tagen sensommaren eller tidig höst år 1936.

Stående från vänster:

Artur Claesson, Yttre Vång Kilagården, Dagmar Persson, Gatugården, Helène Johansson, Gimle, Hillevi Hermansson, Månsagården, Bengt Karlsson, Yttre Vång Prästastommen.

Sittande:

Elsa Andersson, Annestorp, Ingrid Hallqvist, Annelund, Ruth Allvin, Hagalund och Rut Ahlqvist, Mariedal, alla boende i Timmele.

I dagarna hade just fullbordats en tillbyggnad av fabriken, som på tisdagen skulle tagas i bruk för första gången. Fastigheten, såväl som Jaegerfabriken med tillhörande inventarier och ineliggande lager, äges av AB Jaegerfabriken och är tillfullo försäkrade. Det i den brunna byggnaden inrymda bryggeriet, som innehas av Arvid Pettersson (*felskrivet, skall vara Viktor Pettersson*), blev också totalt förstört, men även här torde försäkringarna täcka kostnaderna, men det personliga lösöret var oförsäkrat, vilken innebär en svår förlust.

Fabriken, vilken sysselsatte ett 10-tal arbetare, låg just nu inne med stora order. Sålunda hade orderstocken för juni månad flyttats till fabriken och blev därmed lågornas rov, och förseningar blir nu oundvikliga. Bolagets kontor finns dock i en annan byggnad i närheten och företagets räkenskaper är därmed i gott förvar. De genom branden sysslolösa anställda kommer nu att sysselsättas i uppröjningsarbetet. Senare skall, enligt vad en av delägarna meddelat UT, fabriken återuppbyggas men detta torde draga ut på en tid av 4–5 månader. Så långt Ulricehamns tidning.

Man kan härmed konstatera att Jaegerfabriken brann ner natten till tisdagen den 25 maj 1937.

Någon återuppbyggnad av fabriken blev det inte, utan fabrikestomten låg öde i många år. Grundstenarna kunde ses i det långa gräset åtskilliga år senare. Man fick erbjudande om en lämplig byggnad i Falköping, och där startade man upp på nytt under hösten 1937. Familjen Allvin flyttade till Falköping i oktober 1937 och flera av de anställda följde med och fortsatte arbeta i Jaegerfabriken i Falköping.

Uflyttningslängden för Timmele ger besked om vilka av de anställda som flyttade med till Falköping:

Tyra Östlund, kontorist född 1907, Hagalund, utfl. till Falköping 4/10 1937, S:t Olofsgat. 15
Erik Ingvar Ivarsson, född 1914, Bråten, utfl. till Falköping, 4/10 1937, Storgatan 31
Sven Artur Ivarsson, född 1920, Bråten, utfl. till Falköping 12/11 1937, Storgatan 31
Elsa Viktoria Andersson, född 1914, Annestorp, utfl. till Falköping, 27/12 1937, Dotorpsg. 10
Maj Ingegerd Nylander, född 1913, Lena miss.hus, utfl. till Falköping, 27/12 1937, Dotorpsg. 10
Birgit Elisabet Karlsson, född 1918, Torvås,

utfl. till Falköping, 14/11 1938, Storg. 31
Artur Bernt E. Claesson, född 1917, Vång Kilagården, utfl. till Falköping, 30/11 1938, Kv Fabriken 3

Den omnämnde bryggerimästaren Arvid Karlsson har för mig berättat om den förödande branden. Han hyrde ett av lägenhetsrummen och förlorade allt sitt bohag, bl.a. hade han en kamera och en större mängd foton och glasplåtar som brann upp. Den förlusten sörjde han mest, en förlust som inte gick att ersätta.

Arvid gifte sig 1940 och kunde då flytta in i den bostaden på Lenavägen 11, där Allvin bedrivit sitt mejeri i källarvåningen. Arvid arbetade senare bl.a. som bilmekaniker.

Efter flytten till Falköping på Storgatan 31, fortsatte Jaegerfabriken att växa i större och mer ändamålsenliga lokaler och sysselsätter snart ett 25-tal anställda. P.L. Allvin fortsätter som VD fram till 1942, då han pensionerar sig och lämnar företaget. P.L. Allvin avlider 1957 i Falköping och hustrun Altea 1960. Namnet Jaegers Tablettfabrik finns kvar långt in på 1960-talet och arbetsstyrkan såväl som sortimentet utökades.

Det framgår av tidningsartikeln i Ulricehamns Tidning att bryggeriet var inrymd i den nedbrunna fabrikslokalen. Bryggeriet byggdes senare upp strax

till på samma tomt och fortsatte sin verksamhet ända in på 1950-talet. Det var bryggeriägaren Viktor Pettersson som drev verksamheten vidare och hade flera anställda. Det tillverkades svagdricka som såldes i 3- och 5- liters glasflaskor.

Jag har själv minnen av när ”dricka-Pettersson” körde omkring med sin gamla lastbil och sålde sina ”drickakuttingar”. Han hade också med sig ”flaskdricka”, som han sade, som Pomac och andra då populära sorter. Han var dock mest belåten med att sälja den egentillverkade svagdrickan. Bryggerilokalen revs bort i början på 1960-talet. Numera finns på platsen ett större hyreshus med adressen Lenavägen 2 – 4.

Källor till ovanstående artikel:

Kontaktutbyte år 2012 med Mikael Karlsson, Göteborg. (Har kontaktat mig för att insamla uppgifter för en kommande bok om ”Konfektyrhistoria”).

Flera äldre timmelebor med egna minnen från händelserna.

Egna forskningar.

Timmele i juli 2021

Lennart Engqvist

Forskarporträttet Gunnar Åkeson

Vid forskarklubbens årsmöte, 29 juni 2021, invaldes två nya medlemmar i styrelsen.

Gun Ohlsson känner nog de flesta, bl.a. som kursledare i vår förening, men vi bad Gunnar Åkeson om en liten presentation.

Och så här skriver han:

Hej

Mitt namn är Gunnar Åkeson, en gubbe på 76 år. Född i Västerås 1944. Uppväxt där och i Enköping ”Sveriges närmaste stad” samt Uppsala.

Under studietiden spenderades mycket tid på nationerna samt Stockholms dåvarande ineställen. Den tid som blev över lästes ett ämne som kallades filmvetenskap. Efter avslutade studier i Uppsala blev det Värnamo folkhögskola för utbildning till fritidsledare. Där träffade jag även min blivande hustru Maria.

Från 1976 fram till 2012 har vi drivit Vandrarhem Hotel med viss restaurangverksamhet på olika ställen, Omberg, Lassalyckan, Skottek, Nyboholm. Släktforskningen startade för ca 5- 6 år sedan. Jag blev nyfiken på att utforska min bakgrund lite.

I början var det inte så lätt, men det blev en kurs i ämnet under ledning av Gun, och sen gick det bättre.

Bl.a. fick jag reda på att min mormor var adopterad, det var för mig helt nytt. Jag håller fortfarande på att forska bakåt på den sidan av släkten.

På min pappas sida har det varit lättare. Där är vi tillbaka till 1590, och det har varit lättare då det funnits Häradshövdingar och liknande titlar.

Det skall sägas att det är inte jag själv som kommit så långt i forskningen, utan tidigare generationer har även de sökt sig bakåt i tiden.

I Forskarklubben där jag varit medlem i ca 5 år, har jag med intresse läst vår tidning och ser fram emot fortsatt medlemskap i Forskarklubben.

Gunnar

Program hösten 2021

Nybörjarkurs i släktforskning i Konkordiahuset

Fem tillfällen. Med början måndag 13 september kl. 15.00

Anmälan till Gun Olsson tel. 070 – 546 04 11

Välkommen!

DNA-kurs i Konkordiahuset

Start onsdag 13 oktober kl. 17.00

Ledare Anna-Lena Hultman

Anmälan till Anna-Lena tel. 070- 595 00 04

Välkommen!

Forskarhjälp i Konkordiahuset

Tisdagar 16.00 – 19.00

Eller efter överenskommelse med Anna-Lena tel. 070-595 00 04

Välkommen!

Släktforskardag på Borås Stadsteater

lördag 16 oktober 2021 mellan 11.00 – 16.00

11.30 ”Att forska i gamla hus” föredrag av Rolf Carlsson från BSF

13.00 ”Var kommer ditt DNA ifrån?” föredrag av Tomas GH Johansson

Välkommen!

Läs vidare i Ulricehamnstidningens Föreningsguide
och på websidan för information

Sveriges Dödbok

Projektets framgång har vi till stor del att tacka alla frivilliga krafter som hjälpt till att registrera och komplettera dödböcker landet runt. Närmare 500, enskilda och föreningar, har deltagit och deltar i arbetet med Sveriges Dödbok.

**Nu pågår slutspurten inför Sveriges Dödbok 8,
vilken kommer att ges ut senast till julen 2021.**

Då kommer åren 1830-1859 ha lagts till, liksom avlidna åren 2018-2020.

Arbetet fortsätter med åren 1815-1829 och det går bra att anmäla sig till det redan nu.

Detta arbete är planerat att bli klart till sommaren 2023.

Läs gärna mer här : <https://www.rotter.se/forbundet/nadd>

